

Procesul de Franz Kafka

Dramatizare de
Mihaela Panainte și Daniel Ilea
după traducerea din germană a lui
Gellu Naum

Tracus Arte

2018

Personajele (în ordinea intrării în scenă):

JOSEPH K

PAZNICUL FRANZ

PAZNICUL WILLEM

DOAMNA GRUBACH

INSPECTORUL

RABENSTEINER, KULLICH și KAMINER –

funcționari la Bancă și colegi ai lui K

DOMNIȘOARA BÜRSTNER

ANGAJATUL BĂNCII

VOCEA DE LA TELEFON

DIRECTORUL-ADJUNCT AL BĂNCII

PRIMUL LOCATAR

AL DOILEA LOCATAR

SPĂLĂTOREASA

UN COPIL

JUDECĂTORUL DE INSTRUCȚIE

MULȚIMEA

STUDENTUL BERTHOLD

APRODUL CURȚII

UN ACUZAT
BICIUITORUL
DOI OAMENI DE SERVICIU
DOI UȘIERI AI BĂNCII
UNCHIUL ALBERT
AVOCATUL HULD
LENI
ȘEFUL DE BIROU
TREI FETIȚE
PICTORUL TITORELLI
BLOCK
DIRECTORUL BĂNCII, DAIMEN
SIGNOR ROSSI
PREOTUL
UN PARACLISER
DOI AGENȚI

Arestarea în camera lui K: K, paznicul Franz (vreo 25 de ani, zvelt, dar solid, poartă costum negru, strâns pe corp, cu buzunare, catarama și nasturi).

E ora opt, doamna Grubach, gazda lui K, întârzie să-i aducă micul dejun. K, culcat pe pernă, flămând și nerăbdător, sună. Se aude imediat o bătaie în ușă; intră paznicul Franz.

K (*ridicându-se în coate*): Cine ești dumneata?

Paznicul Franz: Ai sunat?

K (*atent și intrigat*): Anna trebuie să-mi aducă micul dejun.

Paznicul Franz (*întredeschide ușa și se adresează cuiva din salonul doamnei Grubach*): Vrea să-i aducă Anna micul dejun. (*Din salon se aude un chicotit ușor și, ca o concluzie seacă, Franz rostește:*) E imposibil.

K: Asta-i bună! (*Sare din pat și își trage pantalonii peste cămașa de noapte.*) O să vedem ce spune doamna Grubach despre treaba asta.

Paznicul Franz: Nu ți-ar plăcea mai mult să rămâi aici?

K: Nu, nu vreau să rămân aici și nici să nu-ți mai aud glasul, până nu mi te prezinți.

Paznicul Franz: Aveam intenții bune. (*Îi deschide lui K ușa către salonul doamnei Grubach.*)

Salonul doamnei Grubach (proprietara pensiunii): K, paznicul Franz, paznicul Willem (vreo 40 de ani, destul de înalt și foarte gras, cu o burtă proeminentă, dar cu o față uscată și osoasă).

K intră în salon.

Paznicul Willem (*așezat pe un scaun lângă fereastra deschisă, cu o carte în mâini, își ridică privirea*): Ar fi trebuit să rămâi în camera dumitale. Nu ți-a spus Franz?

K: Cine sunteți, la urma urmei, și ce vreți de la mine? (*Îi privește când pe Willem, când pe Franz, oprit în pragul ușii.*) Vreau ca doamna Grubach... (*Dă să iasă.*)

Paznicul Willem (*aruncă cartea pe mäsută și se ridică*): Nu, n-ai dreptul să ieși, ești arestat.

K (*zeflemitor*): Așa mi se pare și mie. Și de ce, mă rog?

Paznicul Willem (*bătându-l amical pe umăr*): Nu ne aflăm aici ca să-ți spunem asta. Întoarce-te în camera dumitale și așteaptă. Ancheta e începută și ai să afli totul la momentul potrivit. Îmi calc datoria vorbindu-ți atât de prietenos. Dar sper că nu ne aude nimeni în afară de Franz, care, în ciuda instrucțiunilor, se poartă și el prietenește cu dumneata. Dacă și de acum înainte o să ai tot

atâta noroc pe cât ai avut când ți-au fost numiți paznicii, poți să tragi nădejde.

Amândoi îi examinează atent cămașa de noapte. Willem își lipește ușurel și amical pântecul de K, de mai multe ori la rând, intimidându-l puțin.

Paznicul Willem: Ce frumoasă cămașă de noapte ai! Nu-i așa, Franz?

Paznicul Franz: E superbă.

Paznicul Willem: Știi ce? Vom avea noi grijă de cămașa asta de noapte. Vom avea grijă de toată lenjeria ta de corp. Nici o problemă, primești totul înapoi dacă se rezolvă cazul.

Paznicul Franz: E mult mai bine să ni le dai nouă decât să le lași la depozit. Acolo se cam fură, sau riști să ți le vândă. Și cum nu se știe cât pot dura asemenea procese, oricum ar fi, le vei pierde!

Paznicul Willem (*întărind*): Dacă le lași la depozit.

K (*în sinea lui*): Să fie o coincidență? Chiar azi, când împlinesc treizeci de ani! Poate că e vorba de o comedie! Dacă e comedie, o să joc și eu... Mă scuzați! (*Trece iute printre ei spre camera lui.*)

Vocile celor doi paznici (*în spatele lui*): Așa da! Deveniți rezonabil!

Salonul doamnei Grubach: K, Willem, Franz, doamna Grubach. Camera lui K.

Doamna Grubach aduce micul dejun, apoi iese. K intră în salon și o surprinde pe doamna Grubach dispărând pe ușă, în timp ce Willem și Franz îi mănâncă micul dejun.

K: Ță e micul meu dejun?

Willem: E foarte bun. (*Își moaie o felie de pâine cu unt în borcănașul cu miere.*)

K: Veți da socoteală pentru tot! Iată actele mele de identitate. Vreau să le văd acum pe ale voastre! Și înainte de toate, mandatul de arestare!

Willem: Dumnezeu, de ce ne tot provoci? Te porți mai rău ca un copil! Probabil că în momentul ăsta suntem cei mai buni prieteni ai dumitale!

Franz (*privindu-l lung*): Așa e.

Willem (*strigând, pe când amândoi continuă să mănânce din micul dejun*): Ce ne interesează pe noi actele dumitale? Îți închipui cumva că vei face să ți se termine mai repede procesul dacă discuți cu noi, paznicii, despre legitimații și mandate de arestare? Noi suntem slujbași mărunți, nu suntem la curent cu tot, noi doar te păzim zece ore pe zi și suntem plătiți pentru munca noastră. Dar să știi că nu e la mijloc nici o eroare. Autoritățile pe care

le reprezentăm, după câte le știu – și țin seama că nu cunosc decât gradele inferioare –, nu caută delictele populației, ci, după cum prevede Legea, sunt atrase de delictе și ne trimit pe noi, paznicii. Asta e Legea. Unde vezi că ar putea fi o eroare?

K: Legea asta eu n-o cunosc!

Willem: Cu atât mai rău pentru dumneata.

K: Probabil că ea nu există decât în capul vostru.

Willem (*pe un ton răutăcios*): Ai s-o simți curând pe pielea dumitale!

Franz: Vezi, Willem, el recunoaște că ignoră Legea, dar pretinde în același timp că e nevinovat!

Willem: Ai dreptate, Franz, nu-i chip să-l faci să înțeleagă ceva.

K (*rămâne o clipă tăcut, privind-i*): Duceți-mă la superiorul vostru.

Willem: Când o să te cheme, și numai atunci. Și acum, te sfătuiesc să te întorci în cameră, să stai liniștit acolo și să aștepți ce-o să se hotărască. Nu te mai agita, că vei avea nevoie de toată puterea. Pe noi ne-ai tratat foarte urât, ba chiar ai uitat că, oricine am fi, suntem măcar acum, față de dumneata, niște oameni liberi, ceea ce nu e puțin lucru. Totuși, dacă ai bani, suntem dispuși să trimitem să ți se aducă micul dejun de la cafe-neaua de peste drum.

K nu spune nimic și se retrage în camera lui; se întinde în pat, ia de pe noptieră un măr și-l mănâncă în loc de mic dejun. Apoi se duce la un dulăpior, scoate o sticlă de rachiu și-și toarnă un păhărel, ca să încheie cum se cuvine foarte micul lui dejun, și apoi un altul ca să-și dea curaj.

Franz (*pe ton de ordin, din camera de alături*): Te cheamă inspectorul.

K (*tresare, apoi, revenindu-și, strigă și el*): În sfârșit!
Resp. (*Închide dulăpiorul și iese către salon, unde îl așteaptă cei doi paznici.*)

Willem (*violent*): Ia te uită ce-i dă prin minte! Nu cumva ai de gând să apari în cămașă în fața inspectorului? Pesemne vrei să ne cotonogescă și pe dumneata, și pe noi.

K (*țipând*): Mai lăsați-mă dracului! (*Este îmbrâncit de amândoi în camera lui, până la dulapul de haine.*) Mă luați din pat și vreți să mă prezint în ținută de gală?

Willem și Franz se prefac puțin triști, dezorientându-l oarecum, calmându-l pe K.

K ia o haină de pe spătarul scaunului, o ridică cu amândouă mâinile și o arată paznicilor.

Willem și Franz: Trebuie haină neagră.

K: Doar n-are loc dezbateră principală.

Willem și Franz: Trebuie neapărat haină neagră.

K (*cedând iar*): Dacă asta accelerează lucrurile, n-am nimic împotrivă. (*Deschide dulapul, alege cel mai frumos costum negru, o jachetă splendidă, o cămașă curată, și se îmbracă cu grijă.*)

Willem (*către Franz*): Du-te și spune-i inspectorului că se îmbracă.

Camera domnișoarei Bürstner (dactilografă): K, Willem, Franz, inspectorul (așezat în mijlocul camerei, picior peste picior și cu un braț pe spătarul scaunului, de birou servindu-i noptiera adusă de la căpătâiul patului); Rabensteiner, Kullich și Kaminer (ultimii trei funcționari, colegi ai lui K la Bancă, într-un colț al camerei, pe pat, răsfoiesc curioși albumul de fotografii al domnișoarei Bürstner). O bluză albă atârnă de mânerul ferestrei deschise.

Inspectorul: Joseph K?

K dă afirmativ din cap.

Inspectorul (*în timp ce mută, ca într-un ritual necesar anchetei, cu amândouă mâinile, lucrurile aflate pe noptieră: lumânarea din mijloc, o cutie de chibrituri, o carte și pernița cu ace de cusut*): Ești foarte surprins de cele petrecute în dimineața asta, nu-i așa?

K: Firește că sunt surprins, dar n-aș putea spune că sunt foarte surprins.

Inspectorul (*repunând lumânarea la loc, în mijloc, și toate celelalte în jurul ei*): Nu ești foarte surprins?

K: Poate că nu ați înțeles ce vreau să spun... (*Căutând un scaun în jur:*) Pot să mă așez?

Inspectorul: Nu e obiceiul.

K: Vreau să spun că sunt, firește, foarte surprins, dar că atunci când te afli de treizeci de ani pe lume și